

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre . . . 1 frt 25 kr.
Félévre . . . . . 2 „ 50 „
Egész évre . . . 5 „ — „

Megjelenik minden szerdán
és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr.

SZABADSÁG

Szerkesztőség,
hova a lap szellemi részét és a
nyilttért illető közleményeket
küldeni kell:
Urakutczája 74. szám.
Szerkesztő otthon van minden
nap délután 4-5 óráig.
Kiadóhivatal, hova a hirdetések
és előfizetési díjak, valamint
reklamációk küldendők:
Wesselényi és Könyg
könyvnyomdája
(Deák-utca, színház-épület).

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, TANÜGYI ÉS HELYIÉRDEKŰ LAP
A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes példányok Falkenstein S. bank- és váltóüzletében, Pollacsek V. és Spiró A. dohánytözsdéjében, Groszmann J., Gubás F. és Hesz Jenő fűszerkereskedésében kaphatók

Kormányunk vezérei.

A 67-es kiegyezés óta a nemzet nyakán még nem ült egy egy unottabb miniszterium a jelenleginél. Legjobban érzi és tudja ezt első sorban az úgynevezett »szabadelvű párt«, mely párt azonban kénytelen minden politikai kérdésnél hivatalos igényét alázatos főhajással jelezni, bár a felmerült kérdések a nemzet jogainak folytonos nyirbálását czélozzák is. De hát ezt hozza magával a pártfegyelem s a politikai alázatosság, mert az ez ellen vétők nem számolhatnak kegyre, befolyás vagy kintüntetésre, de sőt arra sem: hogy meghivatván a miniszteri estélyre, nevük valamely hirlapban kinyomassék.

Pedig hát ez egyesekre sokszor fontos élet és létkérdés, ezért áldozták nagy erőfeszítéssel vagyoniuk megmaradt roncát is a választásra, — legtöbbször azonban kormánysegélylyel — hogy most, vagy soha! ha ezen cyklus nem termi meg az elvek feladásának szomorú gyümölcsét, akkor, mint egy lejárt óra, melynek olyan értéke nincs, hogy muzeumba tétessék. mennek örök pihenőre a politika lomtárába, a hol aztán elmélkedhetnek az emberi hiúság nevetni való játékán!

Szapáry Gyula miniszterelnöknek sem személyisége, sem tehetsége nem olyan, mely őt még a saját pártja szemében is kedvelt vezérré tenné; felfelé hódoló alázatos szolga, lefelé, büszke nagy úr, hát ugyan a kívánt popularitásra, hozzá a rossz kormányzat mellett, miként tudna szert tenni? Idegenek tőle saját kollegái, a kormányzat összes ága, a hány, annyi felé húz, csak az egységes összetartás felé nem. Baross és Wekerle, miután kevés népszerűséggel bírnak, Szapárynak nem kedvesek, a sokat ígérő nagy szélmalom, Szilágyi, maga szeretne egy személyben miniszter és miniszterelnök lenni; neki tehát egyik sem kell, igaz, ő sem a többinek, — Fejérváry összes miniszter kollegáira szeretné reá húzni az osztrák uniformist, s mindent német kommandó mellett vezényleni, — no de él a nemzeti szellem, s ez a jó tavaszi szellő nem sokára csak kifújja a miniszteri bársonyszékéből, s alig hihető, hogy a vallott kudarcz után képviselői mandátumhoz jusson; hiszen őt elbuktatná bármely párt legnépszerűtlenebb embere is; valószínű, hogy nem is próbál ily nemű szerencsét, hanem egy hagyományos Rückwertconcentrirunggal* megy egyenesen Bécsbe, hadügymi-

niszternek, nyer vele a magyar nemzet, de legtöbbet nyer vele Bécs.

A nemzet hajóját, mely annyiszor forgott eddig Carybdis örvénye fölött, megvédte azon szellem, mely kezdettől utolsó lehelletéig önzetlenül az önállóság és függetlenség jelszavával küzdött a nemzet jogaiért s fog küzdeni továbbra is, de vajjon nem fáraszt-e ki a túlfeszített munka? kibírja-e a nemzet folyton izgatott idege a naponként felmerült jogfeladást és önkényt a túlerővel szemben csak a jövőbe vetett reménykedéssel csilapítani? Bizony ideje volna, hogy a nemzetnek a pártfegyelem által megkötött keze és önző érdek folytán szunnyadó lelkiismerete kibontakozva, felébredne s lemetszené a nemzet 1000 éves törzsfájának azon hajtásait, melyek a helyett, hogy azt éltetnék, csak szivják, s visszafoglalná az édes gyermek örökét a mostohától, mely azt jogtalanul sajátította el, s a vérrel szerzett hazát és megszerzett jogait a nemzet és a nemzeti szellem igaz depositáriusai** kezébe tenné le, kik azt örököül sértetlen adnák át az utódoknak.

Ezred éves nemzeti ünnepünk közeledik, sokan szobrokkal, sokan monumentális épületekkel akarják az ünnepet megörökíteni, megérdemli e nemzet mindkettőt. A viszontagság és kitartás, melyen e nemzet keresztül ment, méltán megérdemelné, a költő jóslatának teljesültét, hogy »jönni fog, mert jönni kell egy jobb kor«.

Ezred éves nemzeti ünnepünknek az volna legméltóbb szobra, ha az ősök által véres áldozat árán kivívott nemzeti önállóságunkat a maga hamisítatlan valóságába újlag megszerezve átadhatnánk 1000 éves nagy nemzeti ünnepünk évfordulóján a nemzet hamisítatlan akaratából választott nemzeti kormányznak.

»Nemzeti önállóság, jöjjön el a te országod.« *Avasi.*

A „Borsodmegyei Lapok“ szerkesztősége jónak látja valamit szólni arra, a mit mi neki ápril 16-iki számunkban választottunk. Az, a ki ápril 15-én illetani leczkét tart nekünk, így kezdi ápril 17-iki választát: „A „Szabadság“ egy nagy husvéti főrmédvényt boesát világgá.“ Ebben épen úgy válaszol nekünk, mint mintaképe a miniszterelnök szokott, t. i. beszél sokról, mint mondani szokták, fűröl-fáról; de arról, a mivel magát gyanusítottnak hirdeti, egy szót sem szól.

Azt mondja nyanyis: „Hát erre az alaptalan gyanusításokkal bélelt s mégis

elégikus, sőt szokszor tragikus hangon vonagló jámborságra csupán az a megjegyzésünk, hogy a szabadelvű párt elveit hirdető lapok másutt is vannak, de sehol, hol a tisztességes hirlapirodalomnak van légköre skifogóstan kezekben van az ellenzéki sajtó, egyetlenegy correct hirlapirónak sem jutott még eszébe Jókait avagy társait, a kik szintén kormánypárti lapok élén állanak, a gyanusítás fegyverével támadni meg.“ De mi tehát az a gyanusítás? Mit mondtunk mi olyat, a mi nem igaz? Ezt szeretnők már hallani. Vagy valami olyan borzasztó vád volt az, hogy saját olvasói előtt sem akarja kimondani? Így homályban maradnak azok is: — majd azt mondtuk, hogy mi is. Hanem az a Jókai köpönyege csakugyan jó buvóhely. De mi közünk nekünk Jókayhoz épen ennél a dolognál? Mi Jókait jó regényirónak tartottuk mindig, még akkor is, mikor Gyulay Pál rossznak tartotta, annak tartjuk most is: de politikai tekintetben soha sem állítottuk fel követendő, hanem inkább kerülendő példaul.

Alább így szól: „Mondja meg nekünk továbbá a Szabadság, hogy politikai visiói közepette mikor és hol látta azt a szelet, mely bennünket egyik pártról a másikra áthajtott.“ Engedelmet kérünk, hogy ilyet mertünk állítani. Mentsen ki bennünket az, hogy mi, többi ismerőseivel együtt, szavából, tetteiből, szóval egész magaviseletéből ítélve, egy bizonyos ideig baloldalinak tartottuk. De hogy is esalódhattunk ennyire! Hiába, a látszat csal. Csak azt hozzuk meg fél mentségünkre, hogy az a látszat (lehet, hogy épen véletlenül) épen akkor változott ellenlátszattá, mikor az állami segély felajánlásának híre a városban elterjedt. — Mondja ki ön világosan, hogy lapja az állami pénztárból sohasem kapott semminemű közvetítés útján semminemű segélyt és nem kap ez időszert sem. Így szokta ezt az igazi, őszinte magyar ember. Ha pedig ezt nem mondhatja, akkor ne haragudjék érte, ha a politikai élet többféle terén tapasztalt erélyességét az állam pénztárára gondolástól nem tudjuk elválasztani. És ezért ön még csak nem is bosszankodhatik; mert mi a kormány ellen egyik vádul szoktuk hangoztatni azt, hogy az ország pénzének egy részét párt czélokra fecsérel. Már pedig lehet-e haszontalanabb helyre fordítani egy államnak pénzét, mint a „Borsodmegyei Lapok“ politikai színezetének fentartására. Hiszen a mostani szabadelvű pártra nézve nem sokat tesz az, hogy egy vagy két képviselővel több szavaz-e vele; de azoknak az intézményeknek, melyekről a kormány hal-

*Hátrafelé igazodás, visszavonulás.

** Depositárius — a letett vagyon megőrzője.

lani sem akar és a melyeket a miniszter-
nékre szoktak bizni, bizonyosan sokat ér-
nének azok az évenként haszontalanul
elpocsékolat ezrek. De még annak sincs
kitéve a kormány, hogy ha a segélyezést a
vidéki lapoktól elveszi és lelenczházra, va-
kok intézetére, vagy egyes helyeken dolog-
házak építésére fordítja, pártja kissébbé
lesz. A képviselőválasztás már elmúlt; öt
évre a többség meg van; azokat már van
minek összetartania; Vadnay Károly kép-
viselőnk pedig nem igen abból a lapból
meríti politikai bölcsességét. Mi szükség van
tehát öt évig arra a politikai lapra? Még
a választások előtt és alatt, is elég ha néhány
megbízható ember van kéznél, mert Ment-
hez még elmehetne szükség esetében maga
Vadnai K. is, de azt már egy olyan valóban
tisztelretémeltó képviselőjelölt nem tehetné,
hogy Farnyikot, Balajtít sat is ő maga
fizesse ki. De ezekre a megbízható embe-
rekre öt évben csak egyszer kell költeni,
az is kitélik némely helyeken az átmeneti
tétélekből; az a lap fentartására szánt évi
segély tehát (ha csakugyan folyamatban
van még ma is) bátran mehetne valamely
jótékony egyesület segélyezésére; mert lassan-
ként a társadalom is kimerül.

Azt is írja a „Borsodmegyei Lapok“
szerkesztője, hogy: „Igaz, több, mint egy
évtizede működünk a vidéki hírlapírás sok-
adáz gyanúnak kitétt terén, mint a nyil-
vánosság szövívői s ez időből esik egy
időszak a nem politikai, de ellenzéki jellegű
„Miskolcz“ szerkesztésére; de ha valaki,
épen a cikkíró tudhatá, hogy ki volt a
„Miskolcz“ politikájának a hangadója s
hogy nem annak a férfiúnak a befolyása
alatt készült-e a „Miskolcz“, ki előbb, mint
a független párt képviselője, e párt elveit
öntötte a sorok közé stb.“ — Alább meg
igy szól: „De feltéve, hogy a fiatal évek
heve talán bennünket is oda ragadt, hogy
nem politikai természetű munkálkodásunkba
ellenzéki hangot is kevertünk; ugyan-
olyan nagy szégyen-e a politikában, mely-
nek különben sem állandóság, de válto-
zatosság a jellege, a jobb meggyőződés
követése?“ — Az első idézésben tehát
tagadja ellenzéki érzületét, a másodikban
pedig megengedi azt, sőt helyesli a jobb
meggyőződésre való áttérést. Midőn ön
ezen két idézetben önmaga ezáfolja meg
önmagát, nekünk nem marad egyéb, mint
esodálkozunk a fölött, hogy még most
is oly vigyázva kell írnia, hogy mihelyt
elég ideje nincs sorainak higgadt átnézé-
sére, mindjárt beleszalad a kelepczébe.
Hogy is van csak az a példabeszéd: „A
mit az új fazék bevész, megtartja míg
eserép nem lesz.“ Sok idő kell még ah-
hoz, míg ön pártjának biztos és tisztessé-
ges hangú védője lesz. A szív érzelmét,
vágyait be lehet burkolni és el is lehet
takarni mérges szavakkal; de arra, hogy
annak gyökereit is kiirtsuk, sok, nagyon
sok idő kell. Önmek nehéz, igen nehéz a
feladata. Lehet, hogy idővel jobban bele-
éli magát és elvek ellen elvekkal fog har-
colni; de ma még csak egyes mérges
szavakkal és fenyegetőzésekkel akar el-
riasztani bennünket azon zászlótól, melyre
a „Szabadság“ jelszavunkul van felírva,

Volt Borsodvármegyének hajdanában
még a szabadságharc előtt egy híres
követje, Ragályi Tamás. Ez sokáig védel-
mezte az akkori szabadelvű (liberalis) párt
nézetét és erős ostoruk volt a maradó
pártiaknak, kiket conservatíveknek és az
udvari nézetek pártolásáért aulicusoknak

is neveztek. Egyszer csak arra óbredtek
az emberek, hogy Ragályi elhagyta előbbi
pártját és elvét, s lett belőle előbbi párt-
jának hatalmas támadója. Régi elvtársai
esodálkozásukat fejezték ki előtte a fölött,
hogy miként képes ő védelmezni új pártja
nézeteit oly erősen, olyan hatalmasan?
Ragályi azt válaszolta, hogy a szükség nagy
mester; egyébiránt ő nagyon le van kö-
telezve elismerő nyilatkozataik által; mert
míg a liberalis párton volt, könnyű volt a
munkája, maga a tárgy és meggyőződés
adta hozzá a kedvet és erőt; most azon-
ban minden tudományát és eszét össze
kell szednie, hogy némi sikert biztosítson
a maga részére.

Mindig eszünkbe jut ez az élőszóval
már régen hallott elbeszélés, mikor a
„Borsodmegyei Lapok“-at olvassuk, és saj-
náljuk, hogy az a fiatal tűz, az a tiszte-
letreméltó lelkesedés, hogyan tud néme-
lyeknél hamu alatt senyvedni s ott talán
örökre kialudni? Nem boszankodunk mi
az ilyeneken, hanem elborul lelkünk azon
nemzet jövője fölött, melynek fiaiból a
szabadság szeretete, a nemzeti önérték, az
ezredéves szent haza függetlenségéhez ra-
gaszkodás kezd tűnedezni. Mert mi teszi
nagyokká a nemzeteket? Bizonyosan nem
a szolgálai meghunyászkodás, a más nem-
zetektől való függés és a létezés jogá-
ról lemondás; hanem a szent haza föld-
jéhez ragaszkodás, az ősi jogok megvédése,
sőt új jogok szerzése és a nemzeti érde-
keknek hű ápolása. A mely nemzet fiai
ezen jogaikról lemondanak, az nem érdemli
meg a nemzet nevet, nem érdemli meg
az életet.

Hazánk függetlensége már többször
volt veszélyeztetve, nyelvünk ellen már
többször intéztek támadást; de a legelső
kedvező alkalmat felhasználta a magyar
nemzet jobbjai és ime, még élünk, még
magyar szó hangzik ajkainkról. Most nem
a külső hatalom nyomakodik reánk, leg-
alább ezt a mostani szabadelvű párt ta-
gadja s annak jobban kell tudnia; de azt
a mit látunk, hogy a Magyarország név
ma-holnap már Európa hivatalos irataiban
alig lesz feltalálható, még sem tagadhatja
senki sem; azt, hogy a magyar nyelv
tudása nélkül lehet valaki a magyar ez-
redéknél tiszt, de a német nyelv tudása
nélkül ugyanazon magyar ezredéknél tiszt
senki sem lehet, senki sem tagadhatja.

Ez fáj a mi pártunknak, és hogy van
olyan magyar ember is, a kinek ez nem
fáj, az még jobban elszomorítja lelkünket.

Nem kívánjuk mi, hogy minden em-
ber azt az utat tartsa leghelyesebbnek ez
ország boldogítására, melyet mi tartunk.
Okos ember nem jöhet arra a gondolatra,
hogy minden ember érzelmét egyenlővé
tegye. Azt azonban megvárhatjuk minden
magyar embertől, hogy azokat a jogokat,
melyek nemzetünk fennmaradásának alap-
kövei, ne magunk ajánljuk fel, ne magunk
bocsássuk áruba szép szavakért, ígéretkért
s csillogó csecsebecsékért.

Midőn a görög Miltiades a marathoni
esatát megnyerte, és a persáktól és azok
uralmától hazáját megmentette, tiszteletére
egy képet készítettek, mely a marathoni
esatát ábrázolta, melyen Miltiades előtérbe
volt festve s vezette katonáit; és a hő-
nek, a hazamentőnek az a jutalom, az a
kitüntetés elég volt. Midőn Athenben a
tisztá erkölcs meg volt mételyezve, a hi-
vatalnokok a nép megvesztegetése útján
saját akaratukat keresztül vihették, De-

metrius Phalereusnak egyszerre háromszáz
szobrot állítottak. Igaz, hogy Demetriust
is nyomorba kergette az a nép, mely előbb
megtisztelte; de a meggyőződés már ak-
kor vásári portékává silányult s a kicsiny
területen oly nagygyá, oly bámúlttá emel-
kedett Görögország nemsokára a mace-
doniai Fülöp uralma alá került.

Nem a „Borsodmegyei Lapok“ szer-
kesztőségének a kedvéért hozzuk fel ezt a
példát. Hiszen azok az urak, kik azt a la-
pot csinálják, (mert az nem csinálódik,
mint a „Szabadság“, melynek elveit bi-
zonyítgatni nem kerül valami nagy fá-
radságba) mind ismerik a világtörténel-
met; hanem azok kedvéért, kiknek min-
dennapi foglalkozásuk nem enged időt
annak olvasására; és azért, mert a régi
dolgokból merithetünk tanúságot a jelenre,
és következtethetünk a jövőre.

Amit végre cikke végén mond a
cikkíró, hogy t. i. „az egykori római pél-
dájára elégetnénk kezünket, ha az igazság
és jog palládiuma alatt önökkel sem tud-
nánk megmérkőzni,“ ezt mi igen szépnek
tartjuk; csak azt jegyezzük meg rá, hogy
Mucius Scevola épen hazája függetlensé-
gét igyekezett megmenteni hős tettével és
nem honfitársait akarta azzal visszariasztani
Róma függetlenségének megvédésétől. Nem
is jó az ilyeneket leírni, jobb csak gon-
dolni; mert az irás megmarad és még
jöhet idő, (mert hiszen alkotmányos ország-
ban kisebbségből lesz a többség), hogy
valaki vén korában figyelmeztetni találja
mostani nyilatkozatára. Látja ön, Olaszor-
szág már egy király alatt egyesült és az
olasz irridenta még az Olaszország környé-
kén lakó olaszokat is Olaszországhoz akarja
csatolni; a nagyságával alig bíró orosz
birodalom nem akar pihenni addig, míg tőle
nem függő szlávot tud; nem kerekedhet-
nek-e egyszer felül a pangermánok is?
Nem jó volna-e akkor, ha megvolna az az
önálló magyar hadsereg, melynek szüksé-
ges voltát, a honvédség évről-évre erősí-
téséből ítélve, maguk a szabadelvű vezér-
férfiak is elismerik?

Nem állhat-e be akkor az a kényszerű-
ség, hogy épen a magyar királyi trón
megvédéséért a függetlenségi zászlót kell
kitűzniök mindazoknak, kik hazájok fenn-
maradását óhajtják. Mi ezekre az eshető-
ségekre is gondolunk; mert hiszen épen
önök mondják azt, hogy a politikának nem
állandóság, de változás a jellege. —
Ha mi magunkban is erősek vagyunk,
akkor szemébe nézhetünk a bajnak, bár-
mely oldalról fenyegeessen; de ha a mi
erőnk csak egy más erőnek a kiegészítő
része; akkor annak a más erőnek meg-
zsibbasztásával a mi erőnk is zsibbadás
foghatja el.

És hová lesz akkor a kis Mucius karja?

Meghívó.

A miskolczi r. k. nőegylet f. hónap 24-én
az érseki leánynevelő-intézet dísztermében d. u.
4 órákor évi rendes közgyűlését tartja.

Tárgyak:

1. Elnöki megnyitó beszéd.
2. Titkári jelentés az egyesület múlt évi
működéséről.
3. A múlt évi számadás jóváhagyása.
4. Jövő évi költségvetés.
5. Tiszteleti tagok ajánlása.
6. Indítványok.

Ezen gyűlésre minden érdeklődőt tiszte-
lettel meghív.

Kelt Miskolczon, 1892. ápril 17-én

az elnökség.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **III. Sándor** orosz czár május 22-én Koppenhágába utazik, hogy a dán királyi pár aranylakadalmán részt vegyen. Onnan Berlinbe utazik a II. Vilmos császár látogatásának viszszaadása végett.

— **A képviselőház** a husvéti szünetek után első ülését ápril 21-én tartja. Tárgyai lesznek: a nemzetközi posta szerződés, a mentelmi ügyek és a belügyi tárca költségelirányzata. Az utóbbi tárgyhoz sokan hozzá akarnak szólni.

— **Keczelen** ápril 14-én Vályi Árpád függetlenségi pártit választották meg országgyűlési képviselővé; 116 szavazattal kapott többet Komlóssy antiszemita jelöltnél.

— **Csáky Albin** grófot, a vallás és közoktatásügyi minisztert a délmagyarországi tanítók egyesülete egyesületök disztagjává választotta, az erről szóló díszes oklevelet az e végett kiküldött megbízottak ápril 14-én adták át a miniszternek.

— **A belügyminiszter** megújította múlt évi ápril 24-iki rendeletét, mely szerint május első napján semmi nemű körmenetek, felvonulások és ily-féle útczai tüntetések tartása a hatóság főnökének személyes felelőssége alatt meg nem engedhető.

— **Ragályi Gyula** ragályi földbirtokos eljegyezte Török Sárát, a Török Bálint árvaszéki elnök leányát.

— **Rigó Lajost**, a bihari kerület országgyűlési képviselőjét, kit tiszalúci ev. ref. lelkes korából városunkban is többen ismernek, az a szerencsétlenség érte, hogy kocsija vele fordult, ő maga messze kivágódott, lábát kifecsimította s több helyen erős zúzódást szenvedett.

— **Áthelyezés.** Groszschmid Pál miskolczi törvényszéki telekkönyvezetőt az igazságügyminiszter a mezőcsáthi járásbíróshoz helyezte át.

— **Budenz József** egyetemi tanár meghalt ápril 15-én este 11 órakor. Született 1836-ban Rasdorf nevű faluban, hol atyja tanító volt. A göttingeni egyetemen megismerkedett Nagy Lajossal, ki jelenleg kolozsvári tanár; ennek az útján nyerte az első értesítést a magyar nyelv sajátosságairól. Csakhamar megtanulta a magyar nyelvtant és mondattant, több magyar művet átoltvasott. Boller bécsi tanártól egy értekezést olvasván, ez az altai nyelvekre irányozta figyelmét. s ő elkezdte azokat tanulni. Pestre vándorolt. A Nagy Lajos útján Hunfalvy Pállal levelezésbe bocsátkozott, s már 1858 május havában Magyarországra volt, hol akkor a rémet tudósnak könnyű volt tanárrá lennie. Székesfehérváron volt tanár két évig, és öt dolgozatot írt a magyar nyelvről, melyekkel magára vonta az akadémia figyelmét. 1860-ban az akadémia levelező tagjává választották, 1861-ben pedig az akadémia könyvtárához Hunfalvy mellé segédörnek. Kiadta a Magyar-ugor összehasonlító szótárt. 1868-ban egyetemi magántanárrá lett, 1872-ben rendes tanárrá. 1878-tól szerkesztette a nyelvtudományi közleményeket. 1871-ben az akadémia rendes tagjává választották, tagja volt a finn és az eszt irodalmi társaságnak, a szentpétervári és a francia tudományos akadémianak. Örült egész a husvéti szünetig rendszeren megtartotta, bár már a telén tudóbaja volt. Husvét vasárnapján temették el.

— **A nyiregyházi hírlapból** azt olvastuk, hogy Mezey Pál miskolczi borkereskedő Nyiregyházán 28 hold földet vásárolt szőlőültetés végett. Ott a múlt ősszel elkezdte a pajor kiirtását, 6 darabért adván egy krajczárt. négy hó alatt 700 frtot fizetett ki a pajorirtóknak, tehát négy milliónál több pajort irtatott ki.

— **A tanügyi kör** ápril 19-én délután 3 órakor az izraelita elemi fuiskolában Tóth Pál elnökle alatt havi ülést tartott, melyen Goldberger Simon elemi fitanító értekezett „A nyilvános vizsga a népiskolában” czim alatt. Értekező nyilvános vizsgákat nem tartja helyeseknek, és az azokra előkészítést idővesztegetésnek. Nézetét kellő okokkal támogatta. Dr. Ixel Soma, Porcs János, Schlesinger, Hochmann Ignác, Sbhöbrunn Márk, Hidvéghi Benő szóltak a tárgyhöz. Részt vettek tehát a vitában nem csak rendes, hanem alapító és pártoló tagok és vendégek is. Végeredményül kimondatott az, hogy a nyilvános vizsga az év végén fentartandó; de a félévi vizsgák fölöslegesek és így elhagyandók. A legközelebbi havi felolvasás május 11-én az ev. ref. egyházkerületi főleány-növel-

dében, leendő mely alkalommal Seltenreich Emma kisasszony olvasand fel.

— **Eljegyzés.** Ifjabb Weisz József helybéli fiatal kereskedőnk jegyet váltott Bauer Herman egri előkelő kereskedő Mariska leányával.

— **A verpeléti vásár** ápril 25-én azaz a jövő hétfőn lesz. Ugyanekkor lesz a sajoszentpéteri vásár is.

— **Erzsébet** szabad kir. városát a belügyminiszter márczius 28-án a főispán feljelentése következtében egy év tartamára, mint rövid híreink közt említettük, zár alá helyezte és az alkalmazandó zárgondnok kinevezésével a főispánt bízta meg. — Dr. Issekutz Viktor országgyűlési képviselő ezen esetről a „Magyar Hírlap” április 16-iki számában a többek közt azt írja, hogy a város közönsége ápril 11-iki ülésében 33 szavazattal 2 szavazat ellenében elhatározta, hogy a belügyminiszterrel kéri fogja ezen sérelmes intézkedés megváltoztatását, mert a város adósságot csinált ugyan 1890-ben 33907 frt 44 krt, de azt a huszár lakotya építésére fordította; költségelirányzata pedig azért emelkedett, mert államivá lett gimnáziumának fenntartásához évenként 5000 frt fizetését vállalta el. 1892-dik évi költség elirányzatában a bevétel a kiadásnál 100 frt 37 krral több, és maig még egy krajczár pótdót sem kellett kivetni. Vizsgálat nem előzte meg a zár alá helyezést, hanem Issekutz szerint, ki polgármesterből lett nemzeti párti képviselő, egyedüli ok az ő képviselővé választása lehet. Szerinte még az is figyelmet érdemel, hogy a zárgondnok sem nem valami szakavatott közigazgatási tisztviselő, sem nem olyan ember, a ki nem a hibásnak vallott képviselőtestületen kívül áll; hanem éppen a képviselő testületnek egyik tagja, ki tisztességes ügyvéd, kinek személyéhez gáncs nem fér; de közigazgatási és gazdasági ügyekkel nem szokott foglalkozni, és az ottani ügyvédek közül egyedül az az egy szavazott a kormánypárt jelöltjére, és a ki a választások alatt pártjának pénztárnoka is volt.

— **Az 1891-iki népszámlálás** szerint Magyarországnak a korona országokkal együtt 17 369,807 lakosa volt; egy négyzet kilométerre 54 esik. Legnéptelenebb Csíkvármegye, melyben egy négyzet kilométerre 25 lakos jut, míg Varsóban 102.

— **Az angolból lett magyar.** Paget János esquire Olaszországban utazásakor megismerkedett Wesselényi Polixena bárónővel, el is vette s Erdélyben telepedett le; — 1847-ben magyar nemessé lett; a szabadság harcban tollal és karddal résztvett; ő volt az angol sajtó értesítője; ezért a bécsi kormány üldözte, s az üldözés elől Angliába menekült. 1855-ben tért vissza Erdélybe, hol gyéresi kastélyát teljesen feldúlva találta. A Magyarországról és Erdélyről kiadott két kötetes műve nagy feltűnést keltett Londonban 1853-ban. Görög és Törökországot Batthyány Lajos gróffal utazta be. 1856-ban, midőn a kormány a kolozsvári unitárius főiskolát bezárással fenyegette, ha kellő számú tanárokat nem tudnak tartani, a Paget közbenjárása folytán 50,000 frt segély érkezett Angliából az iskola részére. Egy Ilona nevű unokijára maradt, ki a Teleky László gr. felesége. Ez a tiszteletre méltó angolból lett igazi jó magyar, ápril 13-án halt meg Kolozsváron 84 éves korában.

— **Daxner Márk István** meghalt Tiszolczon ápril 11-én. Tiszolczi ügyvéd volt, mikor Hurbán a tótokat 1848-ban a magyarok ellen fellázította; ő is hozzájuk szegődött Bakulinyval és Franciscival. Ezért őket a kormány halálra ítélte. 1861-ben Gömörvármegye alispánjává lett. 1865-ben Debreczenben a váltó törvénysszek ülnökévé. Haláláig kikeresedett ellen-sége volt a magyar nemzetnek, bár nyelvünket, mint ezt a nagyrocezi panszav gimnázium mellett városunkban tartott beszédjével bebizonyította, teljesen értette és beszélt. A híres tót memorandumot ő írta.

— **Halálozás.** Özvegy Zsóry Lajosné született Soldos Terézia ápril 18-án rövid szenvedés után végelegyengülés következtében 81 éves korában Bóldván jobb létre szenderült. Temetése ápril 20-án délután 3 órakor leend. Hat gyermeke, számos unokája és rokona gyászolja a megboldogultat.

— **Halálozás.** Fried József Bánfalván ápril 17-én élte 63-ik s boldog házassága 40-ik évében hunyta örök álmra szemeit. Ápril 19-én kísérték porait örök nyugalomra.

— **Temetés.** Tegnap, ápril 19-én, délután 3 órakor kísérték örök nyugalomra özvegy Jesze Istvánné született Sziklay Jozefa asszonyt, ki ápril 17-én élte 74-ik évében hajtott a fejét az örök álmra. Jesze István megyei tisztviselő és tiszteletbeli főügyész és Dr. Kerékgyártó Elekné született Jesze Irén asszony édes anyjokat gyászolják az elhunytban; fájdalomban a megboldogultnak számos rokonai és tisztelői vesznek részt. Békés nyugalmat kívánunk a példás anya, páratlan rokon és köztiszteltől környezett halott hamvainak.

— **Párbaj.** Vexler Adolf, miskolczi lakos földbirtokos és Pfliegler Károly, miskolczi lakos ékszerész ápril hó 16-án reggel 5 órakor a népkertben kardpárbajt vívtak. A párbaj, melynek oka kávéházi összekoczanás volt, mindkét fél megsérülésével végződött. A felek kibékültek.

— **Tűz.** Ápril 19-re viradóra Szirma-Besenyőben tűz volt, egy pár ház égett le. A miskolczi önkéntes tűzoltó egylet segítségökre ment a bajba levő szomszédoknak; de azt tapasztalta, hogy a besenyőiek saját érdekében sem igen voltak segítségökre, nem akartak vizet hordani. Nem ártana, ha az illető szolgabíró urak utassitanák a községek elöljáróit, hogy a falu megmentéséért ők is tegyenek valamit.

— **Ápril 21-én** lesz az alsóborsodi ev. ref. egyházmegye tavaszi közgyűlése Alsó-Zsolcán.

Szerkesztő postája.

Tiszteletes Csik Dániel urnak Szalonnán. A küldeményt köszönjük. Kérünk ebből a fajtából többet is.

H. Gy. urnak. Mi a borsodmegyei gazdasági egylet működéséről keveset tudunk. Czikke azonban nem őríti meg a közönlőség mértékét. Ha valaki, a ki az egylet ügyeit ismeri, közölhető cikket lesz szives rendelkezésünkre bocsátani, nemcsak közzé tesszük azt, de még meg is köszönjük.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Dr. Halász Sándor.**
Kiadó: **Wesselényi és König.**

UJDONSÁG!

Raktáramat tetemesen nagyobbítottam a legújabb divatu angol cheviott, francia kammgarn öltöny s felöltő szövetekkel, nemkevésbébbé kitűnő hazai gyártmányu szövetekkel.

Dúsan felszerelt raktárammal, valamint saját műhelyemben készült ruhák, melyek legújabb szabása és elegáns faconuk által tűnnek ki, bármely elsőrangú budapesti szabóval is versenyezhetek. Törekvésem olcsó árért jó, finom, elegáns s legújabb faconnal ellátott uri ruhákat készíteni.

Teljes tisztelettel

KÁLMÁN M.
FÉRFI SZABÓ, MISKOLCZON.

Debreczenyi Dániel úr házában, Muszka Sándor úr vaskereskedésével szemben. 5-10

Lakásomat május hó 1-én
Széchenyi-utcza 70. sz.
(Lengyel-ház I. emelet) helyezem át

MED. 1-4
Dr. HAVAS LEÓ.

Himlő-oltás naponta 10—12-ig.

Árverési hirdetés.

Alulirt városi tanácsnok Miskolcz város árvaszékének 1892. évi 936. számú jogerős határozata értelmében ezenel közhírré teszem, hogy **özv. Kalaúz Sámuelné** hagyatékához tartozó s a leltár 1—17., 19—101. t. szám alatt összeirt 102 frt 35 kr. becsértékű ingóságok örökhatyónak Alsó-Papszer-utcza 13. sz. alatt lévő volt lakásán a végrehajtási törvények értelmében **1892. évi április 22-ikének d. u. 2 órájkor** készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverésen el fognak adatni.

Árverelni szándékozók felhivatnak, hogy a helyszínén jelzett időben jelenjenek meg.

Kelt Miskolczon, 1892. ápril 19-én.

Bethlenfalvy Faggel István,
v. tanácsnok.

1-1

1171. bányá
1892.

Hirdetmény.

3-3

A rimaszombati kir. törvényszék, mint bányabíróság közhírré teszi, hogy Borsodmegye Járdánháza község határában fekvő és a rimamurány-salgótarjáni vasmű-részvénytársaság tulajdonát képező „Csurgó”, „Vajacs I.” és „Vajacs II.” védnevek alatt bányatelekkönyvezett köszénbányák részére a budapesti kir. bányakapitányság közbenjárásával 1890. november 25-én felvett tárgyalási jegyzőkönyv szerint létrejött egyezség szerint kisajátított, Járdánháza község határában fekvő és a fent megjelölt bányabirtok künnfekvő alkatrészei gyanánt szolgáló földterületekről készített mérnöki munkálatoknak az ált. bányatörvény 117. és 118. §-ában foglalt intézkedéseknek szem előtt tartása mellett eszközzendő meghitelesítésére határnapul **1892. május hó 9. és következő napjainak délelőtti 9 órája**, a rimamurány-salgótarjáni vasmű-részvénytársaságnak Borsodmegye Járdánháza községében levő bányatelepére kitézetett. Miről a kir. törvényszék az érdekelt feleket azon-hozzáadással értesíti, hogy jogukban áll a hitelesítendő munkálatokat a miskolczi kir. törvényszék, mint illetékes tlkvi hatóságnál, valamint a rimaszombati kir. törvényszék, mint bányabíróságnál a kitűzött határnap előtt megtekinteni és hogy az érdekelt felek elmaradása a hitelesítési eljárást akadályozni nem fogja.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint bányabíróság 1892. ápril 5.

Fornét, elnök.

Pavletits, jegyző.

A „BORSOD-MISKOLCZI KÖZLÖNY”

POLITIKAI PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN LAPNAK

— **KIADÓHIVATALA.** —

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN ÉS VASÁRNAPON.

Előfizetési ára: Negyedévre 1 frt 50 kr. — Félévre 3 — frt. Egész évre 6 frt.
Községi előljáróságoknak, lelkész, jegyző, és tanító uraknak egy harmadárral olcsóbb

Hatóságilag engedélyezett

FALRAGASZ-INTÉZET.

WESSELÉNYI ÉS KÖNIG

KÖNYVNYOMDÁJA

MISKOLCZON

Deák-utcza (színház-épület).

Ajánlják újonnan és a legszebb írásfajokkal berendezett **könyvnyomdájokat** mindennemű e szakba vágó munkák elkészítésére.

Különösen ajánlják angol irott betűiket, báli és lakadalmi meghívókra, eljegyzési-, esküvői- és ajánló- (adress)-kártyákra, körlevelek, névjegyek, számlák és levélpapírokra. — Irott betűim teljesen kizárják a drága litographiai munkákat. — Elvállalok továbbá mindennemű művek, folyóiratok, iskolai értesítők, pénzüntézet betétkönyvek, árjegyzékek, hivatalos táblázatok, étlapok, belépti- és címjegyek, gyászjelentések, falragaszok stb. nyomtatványok készítését, csinos kivitelben, előnyös árakon s minden tekintetben versenyzek a fővárosi műintézetekkel.

A
SZABADSÁG

POLITIKAI

FÜGGETLEN PÁRTI LAPNAK

KIADÓHIVATALA.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 5 frt.
Félévre . . . . . 2 frt 50 kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt 25 kr.

A földmirelők és az ivartartóitok la-
gok, továbbá községi lamitok és közsé-
gek számára a lapot 4 forintért adjuk.